

Τυποποίηση και επικοινωνία

ΕΛΟΤ

στα θεσμικά έγγραφα

Ιωάννης Χ. Σαριδάκης
Διεύθυνση Τυποποίησης ΕΛΟΤ

Τυποποίηση - πρότυπα και ποιότητα

(δραστηριότητα ρύθμισης/εκπόνησης κανόνων) συμφωνία και καθορισμός διατάξεων/προνοιών (provisions) προαιρετικής εφαρμογής για την **ποιότητα ενός αντικειμένου, κοινής επαναλαμβανόμενης χρήσης**, με αποδεκτή διακινδύνευση πρόκλησης βλάβης στον άνθρωπο και στο περιβάλλον/ γενικά στα αγαθά της **κοινότητας εφαρμογής**

- ▶ **αντικείμενο τυποποίησης:** δραστηριότητες/διεργασίες – αποτελέσματά τους όπως προϊόντα και υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων των πόρων για αυτές τις δραστηριότητες/διεργασίες και του προσωπικού και διάφορες **πλευρές/aspects** σε σχέση με τις κοινές χρήσεις του και τα σχετικά **χαρακτηριστικά του**
- ▶ **καθιερωμένη τεχνική/ State of the art** - Καθιερωμένοι κανόνες της επιστήμης, τέχνης και εμπειρίας/ Τα πρότυπα θεωρούνται καθιερωμένοι κανόνες γνώσης και τεχνολογίας (acknowledged rule of technology). Τα πρότυπα ως συλλογικά επιτεύγματα των κοινωνιών
- ▶ **σκοπός/στόχοι της τυποποίησης = καταλληλότητα/fitness for purpose /εξυπηρέτηση σκοπού/κάλυψη αναγκών χρηστών, ενός μέρους της κοινότητας εφαρμογής**

Ειδικότεροι στόχοι των προτύπων

- ▶ ο εξορθολογισμός και βέλτιστη αξιοποίηση πόρων στην επίτευξη σκοπών
- ▶ η διαφάνεια και διευκόλυνση των συναλλαγών
- ▶ η ασφάλεια = απουσία μη αποδεκτής διακινδύνευσης για πρόκληση βλάβης σε καταναλωτές/χρήστες/εργαζομένων
- ▶ η προστασία της υγείας εργαζομένων/χρηστών
- ▶ η προστασία του περιβάλλοντος
- ▶ η συμβατότητα = ικανότητα Δ/Π/Υ-ων να χρησιμοποιούνται μαζί εξυπηρετώντας απαιτήσεις χωρίς να προκαλούν μη αποδεκτές αλληλεπιδράσεις,
- ▶ η εναλλαξιμότητα = ικανότητα να χρησιμοποιούνται το ένα στη θέση ενός άλλου(ης) εξυπηρετώντας τις ίδιες απαιτήσεις
- ▶ η διαλειτουργικότητα
- ▶ η προστασία του προϊόντος (π.χ. συσκευασία, αποθήκευση)
- ▶ η επικοινωνία και αμοιβαία κατανόηση (π.χ. μέσω της τυποποίησης ορολογίας)

Κοινότητα εφαρμογής και αναγνώριση φορέα

- ▶ **κοινότητα εφαρμογής.** Κοινότητα συντελεστών, χρηστών και αποδεκτών στην αλυσίδα παραγωγής ή αλυσίδα αξίας. Τα ενδιαφερόμενα μέρη: 1. Παραγωγικοί φορείς και προμηθευτές τους που συμπράττουν στον επιχειρείν (προσφέροντας αξία-) – 2. Χρήστες και Καταναλωτές – 3. Ανθρώπινο δυναμικό είτε ως εργαζόμενοι είτε επαγγελματικοί και επιστημονικοί φορείς – 4. Κοινωνικοί φορείς – 5. Δημόσια Διοίκηση – 6. Ακαδημαϊκή και ερευνητική κοινότητα)
- ▶ **συναίνεση των κύριων ενδιαφερομένων μερών** για την εξυπηρέτηση σκοπού του αντικειμένου τυποποίησης /καταλληλότητα για την προβλεπόμενη χρήση/intended use – ποιότητα
- ▶ **αναγνώριση φορέα τυποποίησης /formal, de jure standards** π.χ. σε εθνικό επίπεδο με ευρωπαϊκή και διεθνή αναγνώριση
- ▶ **Βιομηχανικά/επιχειρησιακά/ de facto ή de jure** π.χ. κλαδικά πρότυπα όπως κώδικες δεοντολογίες ή πρωτόκολλα

Τυποποίηση ως Δραστηριότητα και προϊόντα

- ▶ **προϊόν της τυποποίησης πρότυπα/standards και λοιπά τυποποιητικά έγγραφα** ως ρυθμίσεις/κανόνες προαιρετικής εφαρμογής σε αντιδιαστολή με τα «regulations»/ νομοθετικά έγγραφα που εκδίδονται από Αρχές για υποχρεωτική εφαρμογή
- ▶ Workshop Agreements/έγγραφα συναίνεσης ομήγυρης συντελεστών
- ▶ Διάκριση ISO deliverables, ISO Standards και TS Technical Specifications,
TR Technical Reports, ISO/PAS Publicly Available Specifications, IWA International Workshop Agreements, ISO Guides
- ▶ **normative documents**= ρυθμιστικά έγγραφα περιλαμβάνουν τυποποιητικά έγγραφα/ πρότυπα – προαιρετικής εφαρμογής και κανονισμούς/regulations/compulsory documents/υποχρεωτικής εφαρμογής

Κατηγοριοποίηση προτύπων

ΕΛΟΤ

- ▶ Με βάση το «περιεχόμενο» της ρύθμισης, τυποποιητικής ή άλλης: διατάξεις ή πρόνοιες/ provisions. Μπορεί να είναι απαιτήσεις (shall), συστάσεις (should), δηλώσεις/πληροφορίες (statement), εντολή/πρακτέα (instruction). Η απαίτηση μπορεί να είναι αναφαίρετη (mandatory/exclusive) ή προαιρετική ή κατ' επιλογήν (optional/facultative) αναφορικά με τη συμμόρφωση με το πρότυπο. Οι διατάξεις για ένα αντικείμενο μπορεί να είναι σχεδιασμού (prescriptive) ή (descriptive) περιγραφικές (π.χ. των χαρακτηριστικών προϊόντος) ή επίδοσης (performance)
- ▶ harmonized standards, τα ευρωπαϊκά πρότυπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ευρωπαϊκών οδηγιών ως μέσα απόδειξης της συμμόρφωσης : **εναρμονισμένα πρότυπα**, σωστότερα **πρότυπα εναρμόνισης** (για να δηλώνεται ο σκοπός που εξυπηρετούν)/ Καν. ΕΕ 1025/2012- αγνοείται το **διακριτικό χαρακτηριστικό** οριοθέτησης (της έννοιας) και **υποστασιακό χαρακτηριστικό**/συνδέεται με το λόγο ύπαρξης/ core to the purposes of the object's existence
- ▶ delimiting characteristic των εννοιών που αφορά τη γένεσή/επιβίωσή τους που συνάδει με αρχέγονο πρόταγμα: differentiate or die

Ορισμοί ΕΛΟΤ EN 45020:2006 και Καν. 1025/2012

3.2 πρότυπο/standard – ΕΛΟΤ EN 45020

- ▶ έγγραφο που έχει καθιερωθεί με συναίνεση και έχει εγκριθεί από έναν αναγνωρισμένο φορέα το οποίο παρέχει, για κοινή και επαναλαμβανόμενη χρήση, κανόνες, κατευθυντήριες οδηγίες ή χαρακτηριστικά, για δραστηριότητες ή τα αποτελέσματά τους και το οποίο αποσκοπεί στην επίτευξη του βέλτιστου βαθμού τάξης σε ένα δεδομένο πλαίσιο εφαρμογής

ΣΗΜΕΙΩΣΗ Τα πρότυπα θα πρέπει να βασίζονται στα παγιωμένα αποτελέσματα της επιστήμης, της τεχνολογίας και της εμπειρίας και να αποσκοπούν στην προαγωγή του βέλτιστου οφέλους για την κοινότητα εφαρμογής

Από Κανονισμό Ευρωπαϊκής Τυποποίησης, 1025/2012

- ▶ **πρότυπο:** η τεχνική προδιαγραφή (specification) που έχει εγκριθεί από αναγνωρισμένο (recognized) φορέα τυποποίησης, για επανειλημμένη ή διαρκή εφαρμογή, των οποίων η τήρηση δεν είναι υποχρεωτική

5.1 βασικό πρότυπο/basic std

- ▶ πρότυπο που έχει ευρεία κάλυψη ή περιέχει γενικές διατάξεις για ένα συγκεκριμένο πεδίο

Βασικά πρότυπα/οριζόντιας εφαρμογής

- ▶ 01 - Generalities. Terminology. Standardization. Documentation
- ▶ 01.02 Πρότυπα ορολογίας /Αρχές και μέθοδοι ορολογικών εργασιών
- ▶ 01.060 Μεγέθη και μονάδες και Πρότυπα μετρολογίας/ 17 - Metrology and measurement. Physical phenomena
- ▶ 01.120 - Standardization. General rules/για inclusion safety, sustainability, environmental requirements, consumers needs/information
- ▶ 01.140 - Information sciences. Publishing /Πρότυπα τεκμηρίωσης και πληροφόρησης/
- ▶ Πρότυπα διαχείρισης (στόχων και διακινδύνευσης/αβεβαιότητα και αποκλίσεις) –
  - 03.100 Company organization and management.
- ▶ Πρότυπα στατιστικής και δειγματοληψίας /03.120.30 - Application of statistical methods

Αξιολόγηση της συμμόρφωσης/Conformity assessment

- ▶ αντικείμενο συμμόρφωσης όπως αντικείμενο τυποποίησης/ προϊόντα, υπηρεσίες, διεργασίες, προσωπικό- ISO/IEC 17065, 17021, 17024.
- ▶ Μορφές αξιολόγησης/ Determination testing, inspection, audit and peer assessment / Δοκιμές – Έλεγχοι- Επιθεωρήσεις και Διαξιολόγηση
- ▶ Φορείς αξιολόγησης της συμμόρφωσης/πιστοποίησης και εργαστήρια δοκιμών και διακρίβωσης/βαθμονόμησης/ calibration
- ▶ Inspection Bodies/ ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020 Οι φορείς ελέγχου διενεργούν αξιολογήσεις για λογαριασμό ιδιωτών-πελατών, των μητρικών τους οργανισμών ή Αρχών, με αντικειμενικό στόχο την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη συμμόρφωση των ελεγχόμενων με κανονισμούς, πρότυπα, προδιαγραφές, σχήματα ελέγχου ή συμβάσεις
- ▶ Ανασκόπηση και βεβαίωση συμμόρφωσης / Attestation- δήλωση συμμόρφωσης used to include all means of communicating that fulfilment of specified requirements has been demonstrated
- ▶ Διαπίστευση/αναγνώριση φορέων αξιολόγησης της συμμόρφωσης/ accreditation

Αξιολόγηση της συμμόρφωσης/Conformity assessment

- ▶ Τήρηση/συμμόρφωση με προδιαγεγραμμένες απαιτήσεις. Ύπαρξη, αναγνωρισμένου στην κοινότητα εφαρμογής, εγγράφου τυποποίησης
- ▶ Ύπαρξη διακριτού προτύπου απαιτήσεων (και υπόχρεου εφαρμογής) και εγγράφου για τις διαδικασίες του συστήματος αξιολόγησης συμμόρφωσης και απονομής βεβαίωσης ή σήματος συμμόρφωσης (conformity assessment scheme)
- ▶ Αρχή της ουδετερότητας/τα πρότυπα απαιτήσεων συντάσσονται ώστε να είναι επιθεωρήσιμα (από πρώτο, δεύτερο ή τρίτο μέρος) και να είναι δυνατή η δήλωση συμμόρφωσης πρώτου ή τρίτου μέρους
- ▶ ISO/IEC Directives, Part 2, 6.7 Aspects of conformity assessment, www.iso.org/directives
- ▶ ISO/IEC 17007:2009, Conformity assessment – Guidance for drafting normative documents suitable for use for conformity assessment
- ▶ ISO/IEC 17025, απαιτήσεις για εργαστήρια
- ▶ ISO/IEC 17000, Ορολογία
- ▶ ISO 14065:2013, Greenhouse gases – Requirements for greenhouse gas validation and verification bodies for use in accreditation or other forms

Θεσμικά έγγραφα και Τυποποίηση

Θεσμικά έγγραφα π.χ. νομοθετικά, κανονιστικά ή τυποποιητικά έγγραφα π.χ. πρότυπα ή γενικώς ρυθμιστικά κείμενα με απαιτήσεις ακρίβειας.

- ▶ Ο κύριος σκοπός είναι η διασφάλιση ποιότητας επικοινωνίας με αποδεκτή διακινδύνευση πρόκλησης παρανόησης και ανασφάλειας δικαίου, ούτως ώστε να διευκολύνονται οι συναλλαγές μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, να κατοχυρώνονται τα δικαιώματα των πολιτών και να διευκολύνεται ο έλεγχος διαφορών (δικαστικός ή εξωδικαστικός)/αποφυγή ανακολουθίας στη νομοτεχνική ομοιογένεια που πρέπει να χαρακτηρίζει κάθε έννομη τάξη/ Ο στόχος είναι η ευχερής κατανόηση από τους αποδέκτες του (θεσμικού) εγγράφου, χωρίς παρανοήσεις και ερμηνευτικά προβλήματα/. Σαφής, απλή και λιτή διατύπωση, χωρίς διφορούμενα για την αποφυγή παρερμηνειών ή πολλαπλών ερμηνειών.
- ▶ Η Τυποποίηση ορολογίας, γενικώς έχει (υποστασιακό?) σκοπό την επικοινωνία vs αποφυγή/αποκλεισμός ή διασφάλιση μη αστοχίας επικοινωνίας/ πιθανότητα και σοβαρότητα αστοχίας στην ικανοποίηση απαιτήσεων και αναγκών/ή αστοχία ποιότητας

Αρχές σύνταξης θεσμικών εγγράφων

- ▶ **Ανάλυση αναγκαιότητας και συνεπειών της ρύθμισης**
- ▶ Σύνταξή τους με βάση ενιαίες νομοτεχνικές/τυποποιητικές αρχές και μεθόδους, τόσο ως προς την τυπική κατάρτισή τους όσο και ως προς το ουσιαστικό περιεχόμενό τους διασφαλίζοντας τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας της ρύθμισης, νομικής, κανονιστικής ή τυποποιητικής
- ▶ **Ταυτοσημία μεταφράσματος με μεταφραστέο έγγραφο αναφοράς** σε περιεχόμενο αλλά και σε παρουσίαση/δομή. Τυποποιητικές εκφράσεις όχι ισοπεδωτικά ενεστώτας οριστικής. Ισοδύναμοι όροι υποδήλωσης εννοιών.
- ▶ Προσαρμογή της ορολογίας και της διατύπωσης στους χρήστες και αποδέκτες της πράξης/προτύπων να ακολουθείται το κατάλληλο επίπεδο ύψους ανάλογα με το πλαίσιο επικοινωνίας/ (register)
- ▶ **τυπική και ουσιαστική συνοχή.** Κάθε νέα ρύθμιση πρέπει να εντάσσεται αρμονικά στο υφιστάμενο σύστημα που διέπει το συγκεκριμένο αντικείμενο, αποφεύγοντας τις αντιφάσεις με υφιστάμενα έγγραφα.

Αρχές σύνταξης θεσμικών εγγράφων (συν.)

- ▶ Επιλογή κατάλληλης ορολογίας και διατύπωσης στις τροποποιητικές πράξεις. Τα λάθη πρέπει πάντοτε να διορθώνονται. Οι διορθώσεις είναι συνεπώς αναγκαίες και δυνατές/εφικτές. Για τον λόγο αυτόν επιλέγεται ο προτιμώμενος όρος με αναφορά του συνωνύμου όρου που έχει χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενα έγγραφα/πρότυπα που πεδίου και θεωρείται διορθωτέος/μη αποδεκτός/αδόκιμος
- ▶ Οι κατάλληλοι όροι για την υποδήλωση εννοιών μπορεί να είναι λόγιοι, επιστημονικοί όροι κατανοητοί από χρήστες του πεδίου. Ενδεχομένως μη κατανοητοί από ευρύ κοινό, όχι απλοί αλλά αποφυγή των εξεζητημένων εκφράσεων και των ξενισμών και δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ξένοι όροι ή λέξεις στα νομοθετικά κείμενα πρέπει να αποφεύγονται οι εξεζητημένες εκφράσεις και ξενισμοί πλην εξαιρέσεων όπως ορισμένες λατινικές λέξεις σε ορισμένα επιστημονικά πεδία όπως η Μικροβιολογία, Βιολογία
- ▶ αποφυγή της κατάχρησης συντομογραφιών. Όταν στο κείμενο υπάρχουν συντομογραφίες [αρκτικόλεξα], πρέπει τουλάχιστον μία φορά, στην αρχή, να αναγραφεί χωρίς σύντμηση η πλήρης ονομασία και μέσα σε παρένθεση η συντομογραφία.

Αρχές σύνταξης θεσμικών εγγράφων (συν.)

- ▶ Η εμφάνιση νέων εννοιών επιβάλλει τη δημιουργία νεολογισμών /νεοόρων και οφείλουμε να είμαστε επιδεκτικοί στην αξιοποίηση νεολογισμών για τη διαφοροποίηση εννοιών και την βελτίωση της ποιότητας επικοινωνίας στην ελληνική γλώσσα. Αντενδείκνυται όμως η κατάχρηση νεολογισμών και η δημιουργία ιδιολέκτου των θεσμικών εγγράφων
- ▶ Τα κείμενα διατυπώνονται πάντα στη δημοτική. Διευκρινίζεται πάντως ότι η δημοτική πρέπει να είναι σωστή και πειθαρχημένη στις κλίσεις, καταλήξεις, ορθογραφία, χωρίς ακρότητες ή εκζήτηση, ενώ θεωρείται αυτονόητο ότι θα χρησιμοποιείται η επιστημονική ορολογία και άλλες λόγιες λέξεις, όπου είναι απαραίτητες, προσαρμοσμένες όμως στις κλίσεις, στη φωνολογία και στην ορθογραφία της δημοτικής (εγκύκλιος νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, σ. 15, και, με παρεμφερή διατύπωση, εγκύκλιος Υπουργείου Εσωτερικών, σ. 15).

Υλικό κατάρτισης

- ▶ **ΕΛΟΤ EN 45020: 2008 = ISO/IEC Guide 2:2004**, Τυποποίηση και συναφείς δραστηριότητες – Όροι και ορισμοί εννοιών (αναφέρεται ως «Λεξιλόγιο»!)
- ▶ **ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17000:2014**, Αξιολόγηση της συμμόρφωσης – Όροι και ορισμοί εννοιών και γενικές αρχές
- ▶ **ΕΛΟΤ EN ISO 9000:2015**, Συστήματα διαχείρισης της ποιότητας- Θεμελιώδεις αρχές, όροι και ορισμοί εννοιών
- ▶ **ΕΛΟΤ 402 = ISO 704**, Ορολογική εργασία – Αρχές και μέθοδοι
- ▶ **ISO/IEC Guide 99 (VIM):2007**, Διεθνές λεξιλόγιο θεμελιωδών και γενικών όρων της μετρολογίας, BIPM/ IEC/ IFCC/ ISO/ OIML/ IUPAC/ IUPAP
- ▶ **CEN-CENELEC Internal Regulations Part 3: 2017**, Principles and rules for the structure and drafting of CEN and CENELEC documents (ISO/IEC Directives — Part 2:2016, modified)
- ▶ **Καν. 1025/2012** για το Ευρωπαϊκό Σύστημα Τυποποίησης
- ▶ **Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κοινοτικών κειμένων/**
<http://publications.europa.eu/code/el/el-000100.htm>
http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/ug_chap7_en.htm
- ▶ Το Ευρωπαϊκό Δίκαιο στην Ελλάδα – Εγχειρίδιο Εναρμόνισης της ΓΓ της Κυβέρνησης

Μεταφραστικό έργο προτύπων

Σχέδιο Ι.Χ.Σαριδάκης/ 2018-05-28

1 Στόχοι και έλεγχοι ποιότητας μετάφρασης

Η ελληνική έκδοση των προτύπων που μεταφράζονται πρέπει να είναι ταυτόσημη κατά περιεχόμενο και παρουσίαση με την αγγλική έκδοση αναφοράς. Αυτό συνεπάγεται ακριβή μετάφραση του αγγλικού πρωτοτύπου με εστίαση κυρίως στο τυποποιητικό περιεχόμενο (βλ. 2.2 Τυποποιητικά βοηθητικά ρήματα) και στο γνωσιακό περιεχόμενο/ με χρήση των καθιερωμένων όρων για την υποδήλωση των περιεχόμενων εννοιών (βλ. Παράρτημα Α: Επιλογή του προτιμώμενου όρου για υποδήλωση μιας έννοιας).

Οι έλεγχοι ποιότητας μετάφρασης εστιάζονται στην τεχνική ισοδυναμία ελληνικού και αγγλικού κειμένου και στην αναμφίσημη κατανόηση των προτύπων από τους ενδιαφερομένους-χρήστες τους και ειδικότερα από τα στελέχη του κλάδου ή τομέα που αφορά το πρότυπο. Για το σκοπό αυτό ελέγχεται κατ' ελάχιστον η ορολογική συνέπεια ανά πρότυπο, σειρά προτύπων και θεματικό πεδίο. Επιπρόσθετα, ελέγχεται ακόμη και η ορολογική διαθεματική (οριζόντια) εναρμόνιση και η χρήση συνεπών, καθιερωμένων οριζόντιων/διαθεματικών όρων. Επιδιώκεται, παράλληλα, η ορολογική εναρμόνιση με τα κανονιστικά έγγραφα στην ελληνική γλώσσα της Δημόσιας Διοίκησης στην Ελλάδα ή/και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των άλλων Οργάνων της ΕΕ. Το σχετικό Διοργανικό Εγχειρίδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και οι σχετικές Οδηγίες αποτελούν έγγραφα αναφοράς με κάποιες οριακές αποκλίσεις όπως ενδεικτικά αναφέρονται στο Παράρτημα Β, Παραδείγματα και προτάσεις ορολογικής εναρμόνισης και ισοδυναμία με κανονιστικά έγγραφα.

2 Οδηγίες εκπόνησης/σύνταξης

2.1 Γενικά

Ακολουθούμε τον Εσωτερικό Κανονισμό CEN/CENELEC Μέρος 3 του 2017 «Rules for the structure and drafting of CEN/CENELEC Publications (ISO/IEC Directives — Part 2:2016, modified)» που καθορίζει τους κανόνες για τη δομή, τη σύνταξη και την παρουσίαση των Ευρωπαϊκών Προτύπων (EN) και την επικύρωση/υιοθέτησή τους σε εθνικό επίπεδο ώστε να διασφαλίζεται ότι τα ελληνικά πρότυπα που αποτελούν υιοθετήσεις ευρωπαϊκών προτύπων είναι ταυτόσημα κατά περιεχόμενο και παρουσίαση.

2.2 Τυποποιητικό περιεχόμενο και τυποποιητικά βοηθητικά ρήματα / Normative verbs

Ένα πρότυπο περιέχει **διατάξεις (πρόνοιες*) /provisions**.

Οι διατάξεις των προτύπων μπορεί να αφορούν

- α) **απαιτήσεις/requirements**, κριτήρια που πρέπει να ικανοποιούνται προκειμένου να αποφασίζεται η συμμόρφωση ή μη συμμόρφωση.
- β) **συστάσεις/recommendations**, για την συνιστώμενη/προτιμητέα επιλογή ανάμεσα σε άλλες
- γ) **το επιτρεπτόν/ permission**, την επιτρεπτή ή αποδεκτή επιλογή
- δ) την **ικανότητα/capability** (του αντικειμένου τυποποίησης).

Για την έκφραση των διατάξεων των προτύπων και λοιπών τυποποιητικών εγγράφων χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα βοηθητικά ρήματα ως ακολούθως:

Ρηματική μορφή	Δηλώνει	Ισοδύναμες εκφράσεις
<p>πρέπει να δεν πρέπει να</p> <p>shall, shall not</p>	απαίτηση	<p>απαιτείται να/ είναι αναγκαίο να</p> <p>απαιτείται να μην/ δεν είναι αποδεκτό να</p> <p>is to/ is required to/ it is required that/ has to/ only ... is permitted/ it is necessary</p> <p>is not allowed [permitted] [acceptable][permissible]/</p> <p>is required to be not/ is required that ... be not/ is not to be</p>
<p>θα πρέπει να ή συνιστάται να δεν θα πρέπει να ή συνιστάται να μην</p> <p>should, should not</p>	σύσταση	<p>it is recommended that/ ought to</p> <p>it is not recommended that/ ought not to</p>
<p>μπορεί να ή επιτρέπεται να δεν χρειάζεται να</p> <p>may, need not</p>	το επιτρεπτόν/ αποδεκτόν της επιλογής	<p>είναι επιτρεπτό να</p> <p>δεν είναι ανάγκη να</p> <p>is permitted/ is allowed/ is permissible</p> <p>it is not required that/ no ... is required</p>
<p>είναι σε θέση να ή δύναται να δεν είναι σε θέση να ή δεν δύναται να</p> <p>can, cannot</p>	ικανότητα του αντικειμένου τυποποίησης/ «δύναται» με τη σημασία της ικανότητας	<p>be able to/</p> <p>be unable to/</p>

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: Το «μπορεί να» (may) δηλώνει το επιτρεπτόν/αποδεκτόν ενώ το «δύναται να» (can) αναφέρεται στην ικανότητα του αντικειμένου τυποποίησης/ της ρύθμισης.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: Στα πρότυπα, κατά το δυνατόν, ο μέλλον (future tense) με το βοηθητικό ρήμα «will» θα πρέπει να αντικαθίσταται με ενεστώτα.

2.3 Τμήματα κειμένου προτύπων και λοιπών τυποποιητικών εγγράφων ΕΛΟΤ

όρος	Παράδειγμα αρίθμησης
μέρος	part
υπό-μέρος	sub-part
Κεφάλαιο (Κεφ.)	clause
Υποκεφάλαιο	subclause
Υποκεφάλαιο (Υποκεφ.)	sub-subclause
Παράρτημα	Annex
παράγραφος	paragraph
τμήμα	section
εσοχή	indent
σημείο	point
περίοδος	period
πρόταση	sentence
ενωτικό	hyphen
παύλα	dash
πίνακας	table
σχήμα	figure
ΣΗΜΕΙΩΣΗ	note
υποσημείωση	footnote
στοιχείο	item
εδάφιο	bullet
χωρίο	

ΕΛΟΤ XX-1
ΕΛΟΤ XX-1-2
1
1.1 βλ. Υποκεφ.
1.1.1 βλ. Υποκεφ.
A
(π.χ. η πρώτη παράγραφος του Υποκεφ. 1.2.4)
Η αρχή μιας παραγράφου πιο μέσα από τις άλλες γραμμές
π.χ. σημείο 1.2.4 α1
π.χ. πρώτη περίοδος του χωρίου μετά τον πίνακα 2
Εδάφιο, με αρίθμηση
Εδάφιο χωρίς αρίθμηση

2.4 Δομή προτύπων και λοιπών τυποποιητικών εγγράφων ΕΛΟΤ

Τύπος στοιχείου	Στοιχείο	Κύριο περιεχόμενο στοιχείου
Πληροφοριακό προκαταρκτικό	Σελίδα τίτλου	Κωδικός, τίτλος στην ελληνική και αγγλική, ICS, κλάση τιμολόγησης
	Εθνικός Πρόλογος	
	Πίνακας περιεχομένων	
	Διεθνής Πρόλογος, κατά περίπτωση	
	Ευρωπαϊκός πρόλογος, κατά περίπτωση	
	Εισαγωγή	
Τυποποιητικό γενικό	Αντικείμενο (Κεφ. 1)	Αφορά και θεσπίζει διατάξεις για .....(αντικείμενο/θέμα τυποποίησης και ειδικότερα για .....πτυχή) ή προδιαγράφει ή καθορίζει π.χ. τη μέθοδο δοκιμής ή παρέχει οδηγίες. Ισχύει για

		Δεν ισχύει για (εξαιρέσεις/ Δεν αφορά)
	Τυποποιητικές Παραπομπές (Κεφ. 2)	Συνισχύοντα πρότυπα ή τυποποιητικά έγγραφα
Τυποποιητικό τεχνικό	Όροι και ορισμοί εννοιών (Κεφ. 3) / μπορεί να περιλαμβάνει Σύμβολα και συντομογραφίες Αρχές και Απαιτήσεις (Κεφ. 4 – Κεφ. Χ και τα Υποκεφ. τους) Τυποποιητικό Παράρτημα	
Πληροφοριακό συμπληρωματικό	Πληροφοριακό Παράρτημα	
Πληροφοριακό συμπληρωματικό	Βιβλιογραφία	<i>Πληροφοριακές Παραπομπές</i>
	<i>Εθνικό Προσάρτημα, Γλωσσάρι</i>	<i>Πίνακας ισοδύναμων όρων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα</i>
ΣΗΜΕΙΩΣΗ Τα πληροφοριακά παραρτήματα δεν πρέπει να περιέχουν τυποποιητικά στοιχεία εκτός αν αυτά τα στοιχεία αποτελούν προαιρετικές διατάξεις (π.χ. μια μέθοδος δοκιμής που είναι προαιρετική μπορεί να περιέχει διατάξεις).		

2.5 Αρίθμηση Παραρτημάτων (ή προσαρτημάτων)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	=	ANNEX A
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β	=	ANNEX B
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ	=	ANNEX C
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ	=	ANNEX D
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε	=	ANNEX E
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ	=	ANNEX F
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ	=	ANNEX G
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η	=	ANNEX H
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Θ	=	ANNEX I
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	=	ANNEX J
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΑ	=	ANNEX K
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΒ	=	ANNEX L
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΓ	=	ANNEX M
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΖΑ	=	ANNEX ZA
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΖΒ	=	ANNEX ZB
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΖΓ	=	ANNEX ZC
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΑ	=	ANNEX AA

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΒΒ	=	ANNEX BB
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΓΓ	=	ANNEX CC
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΑ	=	ANNEX NA
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΒ	=	ANNEX NB
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΝΓ	=	ANNEX NC

Στα Παραρτήματα Z με κωδικό δύο γραμμάτων, η αντιστοίχιση του πρώτου κωδικού παραμένει αναλλοίωτη ($Zx = Zx$), ενώ η αντιστοίχιση του δεύτερου κωδικού ακολουθεί τους κανόνες της αντιστοίχισης Παραρτημάτων κωδικού ενός γράμματος.

2.6 Αντιστοίχιση Λατινικών χαρακτήρων με Ελληνικούς

A.	=	A
B.	=	B
C.	=	Γ
D.	=	Δ
E.	=	E
F.	=	ΣΤ
G.	=	Z
H.	=	H
I.	=	Θ
J.	=	I
K.	=	ΙΑ
L.	=	ΙΒ
M.	=	ΙΓ
N.	=	ΙΔ
O.	=	ΙΕ
P.	=	ΙΣΤ
Q.	=	ΙΖ
R.	=	ΙΗ
S.	=	ΙΘ
T.	=	K
U.	=	ΚΑ
V.	=	ΚΒ
W.	=	ΚΓ
X.	=	ΚΔ
Y.	=	ΚΕ
Z.	=	ΚΣΤ

2.7 Αμετάφραστα τμήματα

- α) Τίτλοι οργάνων τυποποίησης
- β) Τίτλοι προτύπων ή άλλων τυποποιητικών ή κανονιστικών εγγράφων π.χ. στις Τυποποιητικές παραπομπές ή Βιβλιογραφία
- γ) μονάδες, ανοχές, σύμβολα, συντομογραφίες, Πίνακες γενικά βλ. 4.4 του Εσωτερικού Κανονισμού CEN/CENELEC
- δ) ICS

2.8 Σελίδα τίτλου

Λαμβάνεται από τη Βάση προτύπων ΕΛΟΤ, ο ελληνικός τίτλος επικύρωσης, εφόσον υπάρχει/ έχει γίνει επικύρωση.

Η ημερομηνία έκδοσης καθορίζεται κατά τη φάση μορφοποίησης των παραδοτέων. Το ICS από το αγγλικό πρωτότυπο.

Η κλάση τιμολόγησης βάσει των σελίδων με τεχνικό περιεχόμενο και σχετικού πίνακα

2.9 Εθνικός Πρόλογος

Δίνεται στα τυποποιημένα κείμενα

2.10 Περιεχόμενα

Όπως στο αγγλικό πρωτότυπο

2.11 Διεθνής Πρόλογος

Δίνεται στα τυποποιημένα κείμενα

2.12 Ευρωπαϊκός Πρόλογος

Δίνεται στα τυποποιημένα κείμενα

2.13 Εισαγωγή

Δίνεται στα τυποποιημένα κείμενα

2.14 Αντικείμενο

Αποτελεί το Κεφάλαιο 1 κάθε παραδοτέου του ΕΛΟΤ και πρέπει να ορίζει χωρίς αμφισημία το θέμα του παραδοτέου ΕΛΟΤ και τις πλευρές που καλύπτονται, υποδεικνύοντας, επομένως, τα όρια εφαρμοσιμότητας του παραδοτέου του ΕΛΟΤ ή συγκεκριμένων μερών του. Δεν πρέπει να περιέχει απαιτήσεις.

Το αντικείμενο πρέπει να είναι συνοπτικό ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως περίληψη για βιβλιογραφικούς σκοπούς.

Διατυπώνεται ως σειρά δηλώσεων και πρέπει να χρησιμοποιούνται τρόποι έκφρασης όπως οι παρακάτω:

“Το παρόν έγγραφο

- προδιαγράφει $\left\{ \begin{array}{l} \text{τις λειτουργικές απαιτήσεις για ..."} \\ \text{μια μέθοδο για..."} \\ \text{τα χαρακτηριστικά του ..."} \end{array} \right.$

- καθορίζει {
ένα σύστημα για ..."
γενικές αρχές για..."

- δίνει τις κατευθυντήριες οδηγίες για..."
- δίνει τους όρους και ορισμούς εννοιών..."
- καθιερώνει .....
- θεσπίζει....

Οι δηλώσεις εφαρμοσιμότητας του παραδοτέου του ΕΛΟΤ πρέπει να εισάγονται με την ακόλουθη διατύπωση:

"Το παρόν έγγραφο εφαρμόζεται σε..." ή «Το παρόν έγγραφο δεν έχει εφαρμογή σε...»

Παράρτημα Α

Επιλογή του προτιμώμενου όρου για υποδήλωση μιας έννοιας*

*Οι οδηγίες του παρόντος βασίζονται στο πρότυπο ΕΛΟΤ 402, Ορολογική εργασία – Αρχές και μέθοδοι που βασίζεται στο ISO 704, Terminology work – Principles and methods

Ο όρος αναφοράς του μεταφραστέου κειμένου (π.χ. αγγλικός όρος) υποδηλώνει μια έννοια. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε την έννοια και να την δηλώσουμε κατάλληλα με ελληνικό όρο. Δηλαδή, δεν μεταφράζουμε, ούτε αποδίδουμε τον (αγγλικό) όρο αναφοράς. Ο όρος αναφοράς αποτελεί μια επιλογή για τη δήλωση της έννοιας και ενδεχομένως να προϋπάρχει λάθος στην επιλογή του (αγγλικού όρου). Δεν δεσμευόμαστε και δεν επαναπαυόμαστε μόνο στη σημασία του όρου αναφοράς αφού και η άριστη απόδοσή του δεν μάς διασφαλίζει έναντι αστοχίας. Εστιάζουμε στην «αναγνώριση» της έννοιας που υποδηλώνει ο όρος αναφοράς και στη βέλτιστη επικοινωνήση της έννοιας στην ελληνική γλώσσα με κατάλληλο όρο που «φωτίζει»/ «αποκαλύπτει» τα χαρακτηριστικά οριοθέτησης της έννοιας από συγγενικές έννοιες αποκλείοντας τη διακινδύνευση πρόκλησης σύγχυσης ή παρανόησης της έννοιας.

Ο απώτερος στόχος του ορολογικού ελέγχου είναι η αμφιμονοσήμαντη αντιστοίχιση εννοιών και όρων. Ένας **προτιμώμενος όρος** να αντιστοιχεί σε μία έννοια και μόνο μία έννοια να αντιστοιχεί σε έναν όρο, τουλάχιστον ανά πρότυπο, σειρά προτύπων και θεματικό πεδίο.

Θα πρέπει να αποφεύγεται η χρήση συνωνύμων όρων για την υποδήλωση της ίδιας έννοιας.

Οι λέξεις-όροι που χρησιμοποιούνται για την υποδήλωση μιας έννοιας λαμβάνονται με μια συγκεκριμένη σημασία τους. Οι λέξεις έχουν πολλές σημασίες. Οι όροι, χρησιμοποιούνται με μόνο μία σημασία (της λέξης). Εάν υπάρχει το ενδεχόμενο να εκληφθεί η λέξη-όρος με άλλη σημασία θα πρέπει να προστίθεται σχετική επεξήγηση για τη συγκεκριμένη σημασία με την οποία χρησιμοποιείται η λέξη-όρος.

Καθιερωμένη (ευρεία) χρήση του όρου στην κοινότητα εφαρμογής/ χρηστών του προτύπου.

Ο σεβασμός της καθιερωμένης χρήσης αποτελεί υπέρτατο κανόνα στην τυποποίηση ορολογίας (terminology standardization) για την εξυπηρέτηση του σκοπού της (fitness for purpose), που είναι η επικοινωνία (στην ελληνική γλώσσα) μεταξύ των χρηστών και ενδιαφερομένων για το πρότυπο. Καθιερωμένοι και ευρέως χρησιμοποιούμενοι όροι ακόμα και όταν δεν ικανοποιούν τα κριτήρια που ακολουθούν δεν πρέπει να αλλάζονται εκτός εάν υπάρχουν λόγοι που το επιβάλλουν.

Διαφάνεια ή δηλωτικότητα

Αν χρησιμοποιούνται περισσότεροι του ενός όροι για μία έννοια, θα πρέπει να επιλέγεται ο όρος με την καλύτερη δηλωτικότητα/διαφάνεια και εφόσον δεν υπάρχει τέτοιος, επιλέγεται ο όρος που ικανοποιεί το πλείστον των επόμενων κριτηρίων του Πίνακα που ακολουθεί.

Ένας όρος θεωρείται διαφανής, όταν από αυτόν μπορεί να συναχθεί, έστω και μερικώς, η καταδηλούμενη έννοια, χωρίς να χρειάζεται να ανατρέξουμε στον ορισμό της έννοιας. Για να «αποκαλύπτεται» η έννοια, ο όρος θα πρέπει να εστιάζει στο χαρακτηριστικό οριοθέτησης ή διακριτικό χαρακτηριστικό από συγγενικές έννοιες, με τις οποίες υπάρχει το ενδεχόμενο σύγχυσης/ ή παρανόησης.

Κριτήρια αποδεκτότητας όρου

- 1. Γλωσσική καταλληλότητα και ορθότητα**, ο όρος δεν προκαλεί σύγχυση ή δεν έχει αρνητικές συνδηλώσεις και είναι σύμφωνος με τα μορφολογικά, μορφοσυντακτικά και φωνολογικά πρότυπα της ελληνικής γλώσσας.

Οι όροι πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο ουδέτεροι. Δεν θα πρέπει να έχουν συνδηλώσεις και ιδιαίτερα αρνητικές. Σε περίπτωση διακινδύνευσης σύγχυσης με άλλες σημασίες της λέξης-όρου, θα πρέπει να δηλώνεται η συγκεκριμένη σημασία με την οποία χρησιμοποιείται ο όρος.

2. Συνέπεια/συνεκτικότητα, αφορά τη συμβατότητα του όρου με τους άλλους όρους του γνωστικού πεδίου ώστε να παράγεται ένα συνεκτικό σύστημα όρων που αντιστοιχεί στο σύστημα εννοιών του πεδίου.

Ο όρος θα πρέπει να αποκαλύπτει τη θέση της έννοιας στο σύστημα εννοιών δηλαδή τη θέση της σε σχέση με τις συγγενικές/παραπλήσιες έννοιες με τις οποίες ενδέχεται να υπάρξει σύγχυση/ παρανόηση/ αστοχία κατανόησης π.χ. της θέσης στο ιεραρχικό σύστημα εννοιών ή στη συσχετική σχέση, ανά ζεύγη. Τα ορολόγια (οι συλλογές όρων ανά θεματικό πεδίο) πρέπει να προσφέρουν διαφάνεια στην επικοινωνία μειώνοντας τη διακινδύνευση αστοχίας (πρόκληση παρανόησης, σύγχυσης ή απώλεια πληροφορίας) σε αποδεκτό επίπεδο. Οι όροι, σε ένα θεματικό πεδίο οφείλουν να κατοπτρίζουν ένα συνεκτικό σύστημα όρων που αντιστοιχεί στο σύστημα εννοιών του πεδίου.

3. Γλωσσική οικονομία, ο όρος είναι όσο το δυνατόν πιο συνοπτικός δηλαδή λιτός.

4. Παραγωγικότητα και συνθετικότητα, ο όρος ευνοεί την περαιτέρω παραγωγή και σύνθεση για το σχηματισμό άλλων όρων.

Πρωτεύουσα λειτουργία ενός τυποποιημένου ορολογίου και κατ' επέκταση της Βάσης Ορολογίας ΕΛΟΤ είναι να δηλώνει τον προτιμώμενο όρο για κάθε έννοια που ορίζεται. Εφόσον υπάρχει ανάγκη π.χ. δεν υπάρχει καθιερωμένος όρος που έχει επικρατήσει και χρησιμοποιούνται πολλαπλοί όροι συνιστάται να αναφέρονται και οι χρησιμοποιούμενοι όροι με την αναφορά του βαθμού αποδεκτότητας δηλαδή οι αποδεκτοί όροι (τα αποδεκτά συνώνυμα του προτιμώμενου όρου) και οι αδόκιμοι όροι. Οι αδόκιμοι όροι είναι όροι που χρησιμοποιούνται στην επικοινωνία αλλά θεωρούνται απορριπτέοι είτε ως απαρχαιωμένοι είτε επειδή προκαλούν σύγχυση για διάφορους λόγους και θα πρέπει να αποφεύγονται.

Πεδιακοί και διαπεδιακοί όροι και (σημαντικοί) όροι κοινής, ευρείας χρήσης

Για την επικοινωνία, η απαίτηση εναρμόνισης (συνέπεια ή συνεκτικότητα στη χρήση) των όρων εφαρμόζεται κυρίως ανά θεματικό πεδίο. Παράλληλα επιδιώκεται, αν είναι εφικτή, η εναρμόνιση όρων και διαπεδιακά, μεταξύ διαφορετικών θεματικών πεδίων. Παραδείγματα μη εναρμόνισης σε όρους ευρείας χρήσης φαίνονται στο Παράρτημα Β.

Χαρακτηριστικό οριοθέτησης/διακριτικό χαρακτηριστικό

Δεν είναι όλα τα χαρακτηριστικά μιας έννοιας εξίσου σημαντικά. Τα χαρακτηριστικά θεωρούνται ουσιώδη εάν είναι απαραίτητα για την κατανόηση της έννοιας σε ένα θεματικό πεδίο· η απουσία ενός ουσιώδους χαρακτηριστικού αλλάζει θεμελιακά την έννοια. Η μη θεώρηση ενός ουσιώδους χαρακτηριστικού οδηγεί σε ελλιπή ή ακόμα και λανθασμένη κατανόηση της έννοιας.

Συνήθως υπάρχει ένα ουσιώδες χαρακτηριστικό που αποτελεί το διακριτικό χαρακτηριστικό από συγγενικές έννοιες και λειτουργεί ως χαρακτηριστικό οριοθέτησης. Για την καλύτερη κατανόηση των εννοιών θα πρέπει να αναζητείται το χαρακτηριστικό (ή χαρακτηριστικά) οριοθέτησης από παραπλήσιες έννοιες.

Νεολογισμοί/ νέοι όροι

Πολλές φορές επιβάλλεται η δημιουργία και η επιλογή νέων όρων για τη δήλωση νέων εννοιών. Οι νέοι όροι ξαφνιάζουν και αντιμετωπίζονται, κακώς, αρνητικά. Η αρνητική αυτή στάση στην εισαγωγή και επιλογή, κατά τη χρήση, νεολογισμών δεν δικαιολογείται σήμερα, ειδικότερα από τις εξελίξεις και την εμφάνιση νέων εννοιών και τις ανάγκες της επικοινωνίας. Οι συντελεστές του μεταφραστικού έργου ΕΛΟΤ αναγνωρίζουν τη σημαντικότητα της ανάγκης εμπλουτισμού της ελληνικής γλώσσας με νέους όρους, αποδέχονται και αξιοποιούν νεολογισμούς για την πιο αποτελεσματική διάκριση εννοιών και τη βελτίωση της ποιότητας επικοινωνίας τους στην ελληνική γλώσσα. Βλ. Παράρτημα Γ, Αρχές εναρμόνισης ορολογίας

Παράρτημα Β

Παραδείγματα και προτάσεις ορολογικής εναρμόνισης και ισοδυναμίας, με κανονιστικά κείμενα

κυρίως από Καν. 1025/2012 για την ευρωπαϊκή τυποποίηση

Αγγλικά	Ελληνικά	Αντί
conformity evaluation	αξιολόγηση της συμμόρφωσης, ως τελικό στάδιο του assessment δηλώνεται ειδικότερα και ως «αποτίμηση» estimation-assessment-evaluation εκτίμηση-αξιολόγηση-αποτίμηση	αξιολόγησης της πιστότητας
The representation of societal interests and societal stakeholders in standardisation activities	Η εκπροσώπηση των συμφερόντων της κοινωνίας και η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στις εργασίες τυποποίησης	Η εκπροσώπηση των συμφερόντων της κοινωνίας και η συμμετοχή κοινωνικών συντελεστών στις εργασίες τυποποίησης
processes	Διεργασίες ως σύστημα δραστηριοτήτων/συντεταγμένες δραστηριότητες	διαδικασίες (procedures)
risk	διακινδύνευση	κίνδυνος (hazard) ή επικινδυνότητα
hazard	κίνδυνος	
levels of an organization	βαθμίδες του οργανισμού	επίπεδα του οργανισμού
quality level	στάθμη ποιότητας	επίπεδο ποιότητας
European standards and other European standardisation deliverables are developed and revised in support of the objectives, legislation and policies of the Union	τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τα άλλα παραδοτέα της ευρωπαϊκής τυποποίησης εκπονούνται και αναθεωρούνται με γνώμονα τους στόχους, τη νομοθεσία και τις πολιτικές της Ένωσης	τα ευρωπαϊκά πρότυπα και άλλα παραδοτέα ευρωπαϊκής τυποποίησης καταρτίζονται και επανεξετάζονται με γνώμονα τους στόχους, τη νομοθεσία και τις πολιτικές της Ένωσης
development of standards	εκπόνηση προτύπων	κατάρτιση προτύπων
national standardisation bodies	εθνικοί οργανισμοί τυποποίησης ή εθνικοί φορείς τυποποίησης	
Commission's Joint Research Centre (JRC)	Κοινό Κέντρο Έρευνας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (JRC)	Κοινό Κέντρο Έρευνας της Επιτροπής (ΚΚΕρ)
applicable requirements	εφαρμοστέες απαιτήσεις	εφαρμόσιμες

a technical specification does not conflict with other European standards	μια τεχνική προδιαγραφή δεν περιέχει αντικρουόμενες διατάξεις με άλλα ευρωπαϊκά πρότυπα	μια τεχνική προδιαγραφή δεν συγκρούεται με άλλα ευρωπαϊκά πρότυπα
the dissemination of information of, and awareness-building about adopted European standards	την πληροφόρηση και την ευαισθητοποίηση για τα ευρωπαϊκά πρότυπα	τη διάδοση πληροφοριών και την ανάπτυξη συνείδησης για τα ευρωπαϊκά πρότυπα
market surveillance authorities	Αρχές επιτήρησης της αγοράς	αρχές εποπτείας της αγοράς
applying special rates for the provision of standards or providing bundles of standards at a reduced price	την καθιέρωση ειδικών τιμολογίων για τη διάθεση προτύπων και συλλογών προτύπων σε μειωμένες τιμές	την εφαρμογή ειδικών τιμολογίων για την παροχή προτύπων και δεσμών προτύπων σε μειωμένες τιμές
Member States shall, where appropriate, encourage participation of public authorities	Τα κράτη μέλη πρέπει να προωθούν, όταν απαιτείται, τη συμμετοχή των δημόσιων Αρχών	Τα κράτη μέλη προωθούν, οσάκις ενδείκνυται, τη συμμετοχή δημόσιων αρχών
areas of expertise	στους τομείς εμπειρογνωσίας τους	στους τομείς εμπειρογνωμοσύνης τους
to ensure that	προκειμένου να διασφαλίζεται ότι	προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι
precision	ακρίβεια	
accuracy	ορθότητα	
trueness/ true value	αληθότητα/ αληθής τιμή	

Παράρτημα Γ

«Αρχές για την ποιότητα και εναρμόνιση ελληνικής ορολογίας»

1. Οι ορολογικές εργασίες υλοποιούνται σύμφωνα με της διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές της τυποποίησης ορολογίας που περιγράφονται στο πρότυπο ΕΛΟΤ 402 ή ISO 704, Ορολογική εργασία– Αρχές και μέθοδοι. Ειδικότερα
  - α) **γίνεται σεβαστή η καθιερωμένη χρήση** όρων εφόσον ο ουσιώδης σκοπός των ορολογικών εργασιών στη Μετάφραση είναι η ποιότητα επικοινωνίας, ανά πλαίσιο επικοινωνίας, μεταξύ των χρηστών της ελληνικής γλώσσας, στο.
  - β) **εστιάζουμε στην αναγνώριση της υποκείμενης έννοιας που υποδηλώνει ο όρος** του μεταφραστέου κειμένου της γλώσσας –πηγής και την δηλώνουμε κατάλληλα με ελληνικό όρο. Δηλαδή, δεν μεταφράζουμε και δεν αποδίδουμε τον όρο της γλώσσας πηγής στη μετάφραση αφού και η άριστη απόδοσή του δεν μας διασφαλίζει έναντι αστοχίας. Επιδιώκουμε τη βέλτιστη επικοινωνία της έννοιας στην ελληνική γλώσσα αναγνωρίζοντας και εστιάζοντας στα χαρακτηριστικά οριοθέτησης της έννοιας από συγγενικές έννοιες
  - γ) **όταν υπάρχει ενδεχόμενο σύγχυσης ή παρανόησης, γίνεται αναφορά των συνωνύμων δόκιμων ή άλλων όρων που χρησιμοποιούνται ευρέως για την καταδήλωση της ίδιας έννοιας ή/και αναφορά της συγκεκριμένης σημασίας της λέξης-όρου που επιλέξαμε** (προτιμώμενου όρου)
  - δ) **αξιοποιούμε και λαμβάνουμε υπόψη τα ορολογικά προϊόντα και ορολόγια (συλλογές ελληνικών όρων) των ειδικών επιτροπών τυποποίησης ανά θεματικό ή γνωστικό πεδίο, και τέλος**
  - ε) **είμαστε επιδεκτικοί στην αξιοποίηση νεολογισμών** για τη διαφοροποίηση εννοιών και την βελτίωση της ποιότητας επικοινωνίας στην ελληνική γλώσσα.
2. **Τα ορολογικά προϊόντα θεωρούνται δημόσιο αγαθό και είναι προσβάσιμα σε όλους.** Οι συμμετέχοντες φορείς σε συμφωνίες ορολογικής εναρμόνισης δεσμεύονται για
  - α) **συνέργειες και διαμοιρασμό πόρων** για την αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων ελληνικής οροδοσίας και της ορολογικής εναρμόνισης
  - β) τη **διαλειτουργικότητα των βάσεων ορολογικών δεδομένων** και
  - γ) τη **χρήση των ορολογικών προϊόντων και ενιαίας ορολογίας στα έγγραφα** της Διοίκησης (θεσμικά έγγραφα) [δηλαδή των εγγράφων ευρωπαϊκών και διεθνών θεσμικών οργάνων που μεταφράζονται στην ελληνική γλώσσα και των εγγράφων της Δημόσιας Διοίκησης (συμπεριλαμβανομένης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) στην Ελλάδα και Κύπρο].
3. **Σεβασμός στα πνευματικά δικαιώματα του δημιουργού και αναφορά πηγής**